

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5230700 – Банк иши ва аудити
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ЎЗР ОЎМТВ
Буйруқ № 418
14.08.2020 йил

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент молия институти.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил “14” 08 даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил “14” 08 даги 498 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талаби 230 000 – “Иқтисод” таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида малака талабини расмий чоп этиш ҳукуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи.....	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши малака талабининг қўлланиши.....	4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар	6
2.1. Умумий компетенциялар.....	6
2.2. Касбий компетенциялар.....	7
3. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.2. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	8
Библиографик маълумотлар.....	9

1. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи

5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги таълим шаклида амалга оширилади. Бу таълим шакли бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Фан дастурларининг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган талабага «бакалавр» даражаси ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) - тегишли йўналиши бўйича квалификацияси киритилган «диплом» иловаси билан берилади. *Иқтисод таълим* соҳасининг бакалаврият таълим йўналишларининг битирувчилари магистратура мутахассислиги бўйича ўқишни давом эттириш ҳуқуқига эга. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5230700 – Банк иши ва аудити** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ҳамда иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг она-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5230700 – Банк иши ва аудити – фан ва иқтисод соҳасидаги йўналиш бўлиб, у давлат, акционерлик, қўшма ва хусусий тижорат банкларини бошқариш ва назорат қилиш, аудитдан ўтказиш, уларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш истиқболларини белгилаш бўйича иқтисодий, ташкилий масалалар ечимларини банкларнинг ривожланиш қонуниятлари ҳамда замонавий концепциялари асосида ишлаб чиқиш ва амалга ошириш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- Ўзбекистон Республикаси Марказий банки;
- тегишли вазирлик ва идоралар;
- тижорат банклари;
- нобанк кредит ташкилотлари;
- бюджетдан ташқари жамғармалар;
- инвестиция ва сугурта ташкилотлари;
- аудиторлик ташкилотлари;
- акциядорлик жамиятлари;
- давлат ҳокимияти органлари;
- кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари;
- биржалар;
- қўшма корхоналар;
- молия-банк соҳасида хизмат кўрсатувчи ташкилотлар;
- молия-кредит бозорларида фаолият юритувчи муассасалар.

1.2.3. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- молиявий-иқтисодий;
- ҳисоб, таҳлил ва назорат;
- ташкилий-бошқарув фаолияти;
- илмий-тадқиқот;
- педагогик (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида).

1.2.4. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Молиявий-иқтисодий фаолиятда:

- банк фаолияти ва у билан боғлиқ бўлган Ўзбекистон Республикасининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;
- банк фаолиятида бизнес-режаларни кўриб чиқиш ва лойиҳа самарадорлигини баҳолаш;
- молия бозорида воситачилик қилиш;
- банк мижозларининг тўлов қобилиятини баҳолаш усулларини билиш ва қўллаш;
- банк соҳасини ривожлантириш йўналишларини тадқиқ этиш;
- банкларининг молиявий барқарорлигини ошириш йўлларини ишлаб чиқиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

- банкларнинг активлари, мажбуриятлари, капитали, даромад ва харажатлари ҳамда кўзда тутилмаган ҳолатлар бўйича операцияларнинг ҳисобини юритиш ва ҳисоботларини тайёрлаш;
- молия-банк соҳасидаги маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;
- иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;
- банк тизими фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;

– банк тизимидаги кўрсаткичлар динамикаси ва ўзгариш тенденцияларини таҳлил қилиш;

– банк фаолиятига доир молиявий ва статистик ҳисоботларини тузиш ҳамда уларни таҳлил қилиш;

– банк хизматларини кўрсатишда замонавий ахборот-коммуникация ва интернет технологиялари воситаларидан фойдаланиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

– банк тизимида корпоратив бошқарув тартиб ва тамойилларини билиш;

– молия-банк тизимида доир қонунчиликка мувофиқ бошқарув мезонларини англаган бўлиш;

– банк иши ва аудитини тўғри ташкил қилиш ва самарали бошқаришни амалга ошириш;

– банк тизимида молиявий бошқарув ва ходимларни бошқариш стратегияларини билиши ва амалиётда қўллаш олиш;

– молия-банк фаолиятидаги муаммоларни ечимларини амалиётга татбиқ этиш;

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

– молия-банк соҳасининг халқаро ҳамда миллий мослигини мониторинг қилиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

– илмий-тадқиқот ишларини амалга оширишда молия-банк тизимининг ривожланиш тенденциялари ва кўрсаткичларига баҳо бериш, уни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ва бу борада амалга ошириладиган ислохотлар моҳиятини тушуниш ҳамда тадқиқот ишларини улардан келиб чиққан ҳолда амалга ошириш;

– илмий-тадқиқот ишларини амалга оширишда иқтисодиёт соҳасидаги замонавий услубларни қўллаш олиш;

– мавзу (топшириқ) бўйича илмий-амалий маълумотларни йиғиш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштириш;

– илмий-тадқиқот натижалари ва янгиликларни амалиётга тадбиқ этиш юзасидан асосланган таклифларни лойиҳа чифатида ишлаб чиқиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида):

- умумий ўрта, ўрта махсус касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича иқтисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш;

- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;

– мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

2. 5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий

муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- замонавий ахборот ва инновацион технологияларини касбий фаолиятида қўллаш билиши, рақамли платформалар, web сайтлардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллаш билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллаш билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- банк-молия соҳасида фаолиятни ташкил этиш бўйича илмий-тадқиқот ишларини амалга оширишда қатнашиш;

- банк-молия соҳасига тегишли мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқларини, махсус адабиётларни ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;

- мавзу бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;

- интернет тармоғидан энг янги илмий-техник ютуқлар ҳақидаги маълумотларни тўплаш ва таҳлил қилиш;

- илмий-тадқиқот натижаларини амалиётга қўллаш;

- банк-молия соҳаси фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;

- банк-молия соҳасида жараёнларни амалга ошириш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш, улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жараёнлар мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;

- банк-молия соҳасида фаолият кўрсатиш ва улар фаолиятининг халқаро ҳамда миллий талабларига мос келиши борасида жараёнларни назорат қилиш;

- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

- банк-молия соҳасининг халқаро ҳамда миллий мослигини мониторинг қилиш;

- банк-молия соҳаси фаолиятини режалаштириш ва унинг самарадорлигини оширишнинг ички имкониятларини қидириб топиш;

- банк-молия соҳаси фаолиятини бошқаришнинг замонавий муаммолари ва хусусиятларини аниқлаш, улар фаолиятини бошқаришнинг замонавий йўналишларини ишлаб чиқиш;

- банк-молия соҳаси фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказишда замонавий методларни қўллаш;

- банк-молия соҳасида ҳужжатларни расмийлаштириш ва умумлаштириш, молиявий ҳисоботларни шакллантириш ҳамда расмийлаштиришда замонавий методларни қўллаш;

- банк-молия соҳасида жараёнларни ҳисобга олишда, молиявий-хўжалик фаолияти

ва аудит иши сифатини баҳолашда замонавий ҳисоблаш воситаларидан фойдаланиш;

- банк-молия соҳаси фаолиятини таҳлил қилиш;
- молиявий ҳисобот маълумотларидан фойдаланиш;
- бажарилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича банк-молия соҳасининг ютуқларини

ҳисобга олган ҳолда касбий ечиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

банк менежери, банк маркетинги, банк аудитори, банк бухгалтери, ички назорат ходими, банк молиявий таҳлилчиси, банк агенти, банк операционисти, банкларда қимматли қоғозлар операциялари бўйича мутахассис, аудитор, инвестицион воситачи, банк бизнесини режалаштириш ва стратегияси ходими, банк ғазначилиги мутахассиси, микромолиялаштириш ва микрокредитлаш бўйича мутахассис, банк корпоратив бошқарув ходими, валюта операциялари бўйича мутахассис, пул муомаласи бўйича мутахассис, банк касса ходими, фронт-офис ходими, бэк-офис ходими, банк карталари бўйича мутахассис, чакана банк хизмати мутахассиси, биржа агенти, молиявий маслаҳатчи, консалтинг хизматлари бўйича мутахассис.

3. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътиллер, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5230700 – Банк иши ва аудити бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртки шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК: 399-004.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

банк, банк тизими, банк ресурслари, капитал, устав капитали, банк капитали, депозит сиёсати, нодепозит операциялар, банк пассивлари, банк активлари, кредит сиёсати, кредит портфели, диверсификация, кредит потенциали, банклараро кредит, кредит фоизи, кредит мониторинги, кредит баҳоси, микрокредит, микролизинг, кредит объекти, кредит субъекти, контокоррент, овердрафт, револьвер, кредит карточкаси, ликвидлилик, тўловга лаёқатлилик, инвестиция, кимматли коғоз, лизинг, факторинг, репо, андеррайтинг, траст, гаров, фоиз, банк даромади, банк харажатлари, банк фойдаси, кредитга лаёқатлилилик, қисқа муддатли кредит, узок муддатли кредит, риск, валюта, валюта тизими, валюта механизми, валюта курси, спот, форвард, фьючерс, опцион, своп, валюта сиёсати, ревальвация, девальвация, валюта интервенцияси, банк ўтказмаси, инкассо, хужжатли аккредитив, чек, тўлов баланси, халқаро кредит, валюта инкирози, банк ҳисоби, банк баланси, ҳисобварақ, мажбурият, бэк-офис, фронт-офис, банк назорати, бош китоб, ёрдамчи китоб, валюта коди, назорат калити, уникал код, электрон тўлов тизими, ностро, востро, ягона вакиллик ҳисобварағи, касса, инициатор банк, бенифициар банк, ссуда ҳисобварағи, инкассация, инкассатор, асосий восита, номоддий актив, амортизация, инвентаризация, ҳисобот, банк аудити, аудитор, ички аудит, ташқи аудит, стандарт, аудиторлик хулосаси.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент молия институти

Ректори в.в.б. С.Мухомолов

2020 йил " 21 " 07

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор З.Т.Хакимов

2020 йил " " "

Акциядорлик тижорат Халк банки

Бошқарув
Раисининг
ўринбосари Б.Т.Агамурадов

2020 йил " " "

М.Ў.

Акциядорлик тижорат "Алоқабанк"

Бошқаруви
Раиси
ўринбосари Х.Ў.Рахматов

2020 йил " " "

Тошкент давлат иқтисодиёт
университети

Ректор К.Шарипов

2020 йил " " "

Тошкент молия институтининг 5230700 –*Банк иши ва аудити*
бакалаврият таълим йўналишини малака талабини ишлаб чиқувчилар ва кадрлар
истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри

“ ” _____ 2020 й.

Биз, қуйида имзо чекувчилар – Акциядорлик тижорат Халқ банки Бошқарув Раисининг ўринбосари Б.Т.Атамурадов, Акциядорлик тижорат “Алоқабанк” Бошқаруви Раиси ўринбосари Ҳ.Ў.Раҳматов ва Тошкент молия институти ректори в.в.б. С.Меҳмонов, мазкур келишув далолатномасини қуйидагилар ҳақида туздик:

1. 5230700 –*Банк иши ва аудити* бакалаврият таълим йўналиши малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иктисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Акциядорлик тижорат Халқ банки, Акциядорлик тижорат “Алоқабанк” ҳамда Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган.

2. Юқорида номи кайд этилган малака талабларини ишлаб чиқишда турдош олий таълим муассасалари – Тошкент давлат иктисодиёт университети профессор-ўқитувчилари, Акциядорлик тижорат Халқ банки, Акциядорлик тижорат “Алоқабанк” мутахассислари ўз фикр-мулоҳазалари билан иштирок этганлар.

3. 5230700 –*Банк иши ва аудити* бакалаврият таълим йўналиши малака талаблари кадрлар истеъмолчиси – Акциядорлик тижорат Халқ банки, Акциядорлик тижорат “Алоқабанк” мутахассислари томонидан мазмунан ўрганилди ҳамда уларни маромига етказиш мақсадида тегишли таклифлар билдирилди. Бу таклифлар малака талабларини мукаммаллаштиришда инобатга олинди.

4. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда мазкур малака талабини ўқув жараёнларига тадбиқ этиш мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Акциядорлик тижорат Халқ
банки Бошқарув Раисининг
ўринбосари

Б.Т.Атамурадов

Акциядорлик тижорат
“Алоқабанк” Бошқаруви
Раиси ўринбосари

Ҳ.Ў.Раҳматов

Тошкент молия институти
ректори в.в.б.

С.Меҳмонов

Тошкент молия институтида тайёрланаётган
5230700 - Банк иши ва аудити бакалавриат таълим йўналиши бакалавриат таълим йўналиши учун
янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг битирувчилар касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Т/р	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
	5230700	Банк иши ва аудити	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - банк-молия соҳасида фаолиятни ташкил этиш бўйича илмий-тадқиқот ишларини амалга оширишда қатнашиш; - банк-молия соҳасига тегишли мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқларини, махсус адабиётларни ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш; - мавзу бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш; - интернет тармоғидан энг янги илмий-техник ютуқлар ҳақидаги маълумотларни тўплайди ва таҳлил қилиш; - илмий-тадқиқот натижаларини амалиётга қўллаш; - банк-молия соҳаси фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш; - банк-молия соҳасида жараёнларни амалга ошириш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш; - замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш, улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жараёнлар мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш; - банк-молия соҳасида фаолият кўрсатиш ва улар фаолиятининг халқаро ҳамда миллий талабларига мос келиши борасида жараёнларни назорат қилиш; - касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш; - фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш; - бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш; - банк-молия соҳасининг халқаро ҳамда миллий мослигини мониторинг қилиш; - банк-молия соҳаси фаолиятини режалаштириш ва унинг самарадорлигини оширишнинг ички имкониятларини кидириб топиш; - банк-молия соҳаси фаолиятини бошқаришнинг замонавий муаммолари ва хусусиятларини аниқлаш, улар фаолиятини бошқаришнинг замонавий йўналишларини ишлаб чиқиш;

			<ul style="list-style-type: none"> - банк-молия соҳаси фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказишда замонавий методларни қўллаш; - банк-молия соҳасида ҳужжатларни расмийлаштириш ва умумлаштириш, молиявий ҳисоботларни шакллантириш ҳамда расмийлаштиришда замонавий методларни қўллаш; - банк-молия соҳасида жараёнларни ҳисобга олишда, молиявий-ҳўжалик фаолияти ва аудит иши сифатини баҳолашда замонавий ҳисоблаш воситаларидан фойдаланиш; - банк-молия соҳаси фаолиятини таҳлил қилиш; - молиявий ҳисобот маълумотларидан фойдаланиш; - бажарилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича банк-молия соҳасининг ютуқларини ҳисобга олган ҳолда касбий ечиш.
--	--	--	--

**Акциядорлик тижорат Халқ банки
Бошқарув Раисининг ўринбосари**

[Handwritten signature in blue ink]

Б.Т.Атамурадов

**Акциядорлик тижорат "Алокабанк"
Бошқаруви Раиси ўринбосари**

[Handwritten signature in blue ink]

Ҳ.Ў.Раҳматов

5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши бўйича бакалавриат

давлат таълим стандартининг халқаро миқёсидаги

бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш

БАКАЛАВРИАТДА ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИНИНГ УМУМИЙ

КЎРСАТКИЧЛАРИ

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Англия Money, Banking and Finance BSc дастури UNIVERSITY OF BIRMINGHAM	Малайзия Asia Pacific University of Technology & Innovation of Malaysia (MYS)
1.	Бошланиши	3 йиллик касб-хунар коллежи, 11 йиллик ўрта таълим мактаби ёки академик лицейдан сўнг	3 йиллик коллеж ёки 2 йиллик махсус мактаблардан сўнг	3 йиллик коллеж ёки 2 йиллик махсус мактаблардан сўнг
2.	Давомийлиги	4 йил, ўқув режага мувофиқ.	3 йил, 6 семестр.	3 йил, 6 семестр.
3.	Таълим олувчилар сони	Талабга мувофиқ	233 та	216 та
4.	Ўтиш жойлари	Тошкент молия институти, Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти	University of Bimingham	Asia Pacific University of Technology & Innovation of Malaysia
5.	Таълим берувчилар	Мос мутахассислик бўйича профессор-ўқитувчилар ва магистр даражасига эга бўлган мутахассислар (шунингдек, ишлаб чиқаришдан малакали мутахассислар ҳам тақлиф этилиши мумкин)	University of Bimingham профессор-ўқитувчилари.	Asia Pacific University of Technology & Innovation of Malaysia профессор-ўқитувчилари.
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Тегишли факультет декани ва декан муовинлари, тегишли кафедра мудири.	Money, Banking and Finance BSc мутахассислиги бўйича масъул кафедра мудири.	BSc in Banking мутахассислиги бўйича масъул кафедра мудири.
7.	Диплом	Тошкент молия институти бакалавр дипломи.	University of Bimingham бакалавр дипломи.	Asia Pacific University of Technology & Innovation of Malaysia дипломлари.

БАКАЛАВРИАТДА ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИНИНГ ТАРКИБИ

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Англия Money, Banking and Finance BSc дастури UNIVERSITY OF BIRMINGHAM	Малайзия Asia Pacific University of Technology & Innovation of Malaysia (MYS)
1.	Назарий дарслар	Ўқув режада белгиланган соатлар ва намунавий ўқув дастуридаги мавзулар бўйича ўтказилади	Тегишли фан доирасида ўқитувчи томонидан мустақил ишлаб чиқилган мавзулар доирасида ўтилади ва талабада ўзи хоҳлаган профессор-ўқитувчиси дарсини тинглаш имкони мавжуд.	Таълим жараёнида мажбурий фақат ислом банклари ва ислом молиялаш тизимини ўрганишга қаратилган, назарий дарслар эркин мулоқот ёки ихтиёрий маъқул келган услубларда ўтилади.
2.	Амалий дарслар	Ўқув дастурида кўрсатилган мавзулар ва уларга ажратилган соатлар бўйича	Амалий дарслар олдиндан талабалар ва профессор-ўқитувчилар томонидан келишилган мавзуларда кичик-кичик гуруҳларда талабалар ўзлари ёқтирган услубларда ўтилиши мумкин.	Амалий дарслар ислом молиялаш тизимига доир ихтиёрий мавзуларда талабаларнинг ўзлаштириш имкониятларини инобатга олган ҳолда турли кўринишларда ва табиатда ҳам ташкил этилиши мумкин.
3.	Амалиёт	3 босқичда танишув, ишлаб чиқариш ва битирув олди малакавий амалиёт тарзида талаба томонидан танланган тижорат банкларида ўталади.	2 босқичда умумий фаолиятни ўрганиш ва битирув олди малака иши бўйича махсус амалиёт.	2 босқичда қисқа муддатли иш ўрганувчи ва битирув олди мутахассислик амалиёти.
4.	Мустақил таълим	Талабалар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий база ва бошқа жойларда яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, амалий маълумотлар, кутубхона, интернет тармоғи) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Талабалар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий база ва бошқа жойларда яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, амалий маълумотлар, кутубхона, интернет тармоғи) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Талабалар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий база ва бошқа жойларда яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, амалий маълумотлар, кутубхона, интернет тармоғи) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Талабаларнинг назарий ва амалий кўникмалар, фанларни ўзлаштириш бўйича билимларини баҳолаш бакалаврият рейтинг тизими асосида жорий, оралиқ, якуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	Кредитларни топшириш асносида етарли баҳолар олиб борилади ва якунда компьютер ҳамда оғзаки равишда тест ёки саволларга жавоб берилади. Назарий ва амалий машғулотлар ўтган ўқитувчилар якуний имтиҳон олишмайди.	Таълим жараёни бевосита оғзаки, ёзма ва компьютерда ўтказиладиган аралаш турдаги саволлар кўринишида олиб борилади. Назарий ва амалий машғулотлар ўтган ўқитувчилар якуний имтиҳон олишмайди.

БАКАЛАВРИАТДА ЎҚИТИЛАДИГАН ФАНЛАР

Ўзбекистон Республикаси Тошкент молия институти 5230700-Банк иши ва аудити бакалавриат таълим йўналиши	Муддати (соатда)	Англия Money, Banking and Finance BSc дастури UNIVERSITY OF BIRMINGHAM	Муддати (credit – аудитория соатлари)	Малайзия Asia Pacific University of Technology & Innovation of Malaysia (MYS)	Муддати (ўқув йилида режага мувофиқ)
Табийий-илмий ва гуманитар фанлар	1560	Principles of Economics A	10 credits	Quantitative and Statistical Methods	1 ўқув йили давомида
Ўзбекистонинг энг янги тарихи	120	Principles of Economics B	10 credits	Introduction to Management	1 ўқув йили давомида
Фалсафа	180	Applied Economics and IT Skills A	10 credits	Business and Communications Skills	1 ўқув йили давомида
Ўзбек (рус) тили	180	Applied Economics and IT Skills B	10 credits	Financial Accounting 1	1 ўқув йили давомида
Хорижий тил	240	Financial and Business Systems	10 credits	Business Economics	1 ўқув йили давомида
Ўзбек тилини соҳада қўлланилиши	90	Introduction to Finance	10 credits	Introduction to Banking & Finance	1 ўқув йили давомида
Иқтисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари	240	Management Accounting	10 credits	Financial Accounting 2	1 ўқув йили давомида
Иқтисодчилар учун математика	390	Principles of Financial Accounting	20 credits	Accounting for Bankers	1 ўқув йили давомида
Жисмоний тарбия ва спорт	120	Advanced Quantitative Economic Methods A	10 credits	Business Law	1 ўқув йили давомида
Умумқасбий фанлар	3360	Advanced Quantitative Economic Methods B	10 credits	Marketing	1 ўқув йили давомида
Иқтисодиёт назарияси	390	European Economic Issues	10 credits	Financial Statement Analysis	2 ўқув йили давомида
Микроиқтисодиёт. Макроиқтисодиёт	270	Introductory Econometrics A	10 credits	The Financial System	2 ўқув йили давомида
Бухгалтерия ҳисоби	240	Introductory Econometrics B	10 credits	Banking Instruments & Procedures	2 ўқув йили давомида
Молия	210	Macroeconomics A	10 credits	Time Series and Forecasting	2 ўқув йили давомида
Менежмент. Маркетинг	270	Macroeconomics B	10 credits	Management of Financial Services	2 ўқув йили давомида
Статистика	270	Microeconomics A	10 credits	Integrated Business processes with SAP ERP System	2 ўқув йили давомида
Эконометрика 1	210	The Economics of Corporate Finance	10 credits	Financial Econometrics	2 ўқув йили давомида
Иқтисодий таҳлил	240	Corporate Financial Management	10 credits	Business Research Methods	2 ўқув йили

					давомида
Молия бозори ва молиявий технологиялар	210	Regulatory Framework of Banking	10 credits	Financial Management	2 ўқув йили давомида
Солиқлар ва солиққа тортиш	210	Statistics for Economists	10 credits	Law of Banking & Finance	2 ўқув йили давомида
Аудит	270	Economics Extended Essay A	10 credits	Treasury Management	2 ўқув йили давомида
Инвестиция ва инновациялар	240	Economics Extended Essay B	10 credits	Credit Management	2 ўқув йили давомида
Танлов фан	330	Advanced Finance	20 credits	International Bank Officer	2 ўқув йили давомида
Ихтисослик фанлари	1830	Economics of Banking	10 credits	Risk Management in Banking	3 ўқув йили давомида
Банк иши	660	Monetary Policy	10 credits	Financial Derivatives	3 ўқув йили давомида
Банк ҳисоби, таҳлил ва аудит	540	Applied Economics of the European Community A	10 credits	Corporate Finance	3 ўқув йили давомида
Ислом банк иши	150	Business Law A	10 credits	International Banking & Investment	3 ўқув йили давомида
Танлов фан	480	History of Economic Thought A	10 credits	Investigations in Banking & Finance	3 ўқув йили давомида
Қўшимча фанлар	150	Behavioural and Experimental Economics	10 credits	Building Customers Relationships	3 ўқув йили давомида
Жами	6900	Economics of Financial Markets	10 credits	Portfolio Management	3 ўқув йили давомида
Малакавий ва педагогик амалиётлар	300	Advanced Management Accounting	10 credits	Banking and Finance Project	3 ўқув йили давомида
Яқуний давлат аттестацияси		Advanced Financial Accounting	10 credits	Control & Audit System	3 ўқув йили давомида
Аттестация		Жами:	340 credits	Corporate Restructuring	3 ўқув йили давомида
Жами	300			Global Finance	3 ўқув йили давомида
ҲАММАСИ	7200			Жами:	34 та фан

“Банк иши” кафедраси мудирини

Масъул

и.ф.д., проф. А.Омонов.

PhD. Холмаматов Ф.К.

**5230700-Банк иши ва аудити бакалаврият таълим йўналишининг
малака талаби ишлаб чиқилишига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5230700-Банк иши ва аудити бакалаврият таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланган:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли фармони;

“2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарори.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалаврият таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриятда “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” ва “Математик ва таббий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар ва таббий-илмий фанлар”га ўзгартирилди ва умумий юклама ҳажми 15-20 %дан 20-30%гача оширилди. “Умумқасбий фанлар” блокнинг ҳажми 45-50 %дан 30-50 %гача, “Ихтисолик фанлари” блокнинг ҳажми 10-15%дан 20-35 %гача кўпайди. Шу билан бирга бакалавриятда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш

учун малакавий амалиёт муддатлари 16 ҳафтадан 30 ҳафтага оширилди ва аудитория машғулотларининг ҳафталик юкмаси 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди.

Ушбу малака талаб “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларини, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг Фармон ва Қарорларида таълим-тарбияга йўналтирилган топшириқларнинг ижросини таъминлашга қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкмасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди

5230700 –*Банк иши ва аудити* бакалаврият таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Тошкент молия институти
“Банк иши” кафедраси мудир

А.А.Омонов